

ยุคนี้สมัยนี้เราควรฝากพระพุทธศาสนาไว้ที่ใครดี? คัดจากคำถาม-คำตอบทางพระพุทธศาสนา ประจำเดือนมกราคม 2552

ดร.ปฐมพงษ์ โพธิ์ประสิทธิ์พันธุ์

มหาวิทยาลัยมหิดล

<http://www.bodhinanda.com>

คำถาม 1: อยากให้อธิบายหลักสูตรปริญญาเอก พุทธศาสนศึกษา (นานาชาติ) ของมหาวิทยาลัยมหิดลว่ามีลักษณะอย่างไร? และแตกต่างจากที่อื่นอย่างไรครับ?

คำตอบ: หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนทั้งวรรณคดีบาลีและสันสกฤตซึ่งเป็นภาษาที่บันทึกคำสอนของพระพุทธเจ้าโดยตรง พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้ว สิ่งที่เหลืออยู่เป็นมรดกก็คือคัมภีร์ภาษาบาลีและสันสกฤตซึ่งเป็นข้อมูลระดับปฐมภูมิหรืออาทิกฐาน (primary sources) ที่จำเป็นต้องใส่ใจมากกว่าข้อเขียนของบรรดาเกจิอาจารย์สมัยหลังทั้งหมด พร้อมกันนั้น นักศึกษาจะได้มีโอกาสศึกษาบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของอินเดียก่อนที่พระพุทธเจ้าจะอุบัติด้วย หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรนานาชาติครับ ใช้ภาษาอังกฤษในการสอนและครูอาจารย์ก็มีศักยภาพพอที่จะแนะนำให้นักศึกษาสามารถผลิตบทความวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ได้ระดับมาตรฐานสากล

เนื้อหาของหลักสูตรหรือรายวิชาของหลักสูตรปรับจากที่มีสอนในมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงของอังกฤษ เช่น อ็อกซฟอร์ด, ลอนดอน, เคมบริดจ์ นอกจากนั้น หลักสูตรยังมีวิชาเฉพาะหลายอย่างที่ไม่เคยมีสอนในประเทศไทย เช่น ทฤษฎีในการตรวจชำระคัมภีร์พระพุทธศาสนาที่ได้มาตรฐานสากล ดังที่ใช้เป็นหลักในการตรวจชำระที่สมาคมบาลีปกรณ์ เป็นต้น ส่วนตัวผมเอง เป็นนักศึกษาคนไทยคนเดียวที่เคยเรียนหนังสือระดับปริญญาเอก โดยมี ศ.ดร.ริชาร์ด กอมบรีซ อดีตนายกสมาคมบาลีปกรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และเมื่อสอบวิทยานิพนธ์จบ ก็มีอดีตนายกสมาคมบาลีปกรณ์อีกคนเป็นกรรมการสอบด้วย เพราะฉะนั้นจึงพอจะรู้หลักในการตรวจชำระบ้าง

ถ้าเรียนสำเร็จไปจากหลักสูตรนี้แล้ว จะมีความรู้ความเข้าใจในศาสนาและปรัชญาในอินเดียตั้งแต่ก่อนพระพุทธเจ้าอุบัติ, ได้เรียนรู้คำสอนของพระพุทธเจ้าโดยตรงในคัมภีร์พระไตรปิฎกบาลี, ได้ศึกษาคำสอนของพระพุทธศาสนาของนิกายมหายานและวัชรยานที่บันทึกด้วยภาษาสันสกฤต ฯลฯ สรุปแล้ว หลักสูตรนี้มีความพยายามที่จะสร้างนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกับนักวิชาการทางพระพุทธศาสนา ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาพระพุทธศาสนาจากมหาวิทยาลัยในยุโรป เพราะ 1.รายวิชาที่มีคล้ายกัน 2.คณาจารย์สำเร็จการศึกษาจากยุโรป ทำให้เข้าใจงานวิจัยต่างๆ ในยุโรป แล้วนำมาถ่ายทอดได้ คุณภาพนักศึกษาที่สามารถทำงานได้มาตรฐานสากลและดำเนินการสอนโดยคณาจารย์ที่มีคุณภาพระดับสากลจะทำให้หลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหิดลโดดเด่นเป็นพิเศษ

ทุกวันนี้ เรามีปัญหาสังคมมากมายครับ บางครั้งปัญหาจากศาสนิกชนในศาสนาอื่นก็มาก แม้ว่าพระพุทธศาสนาจะเป็นศาสนาประจำชาติไทยมาช้านานแล้วก็ตาม แต่ชาวพุทธที่มีคุณภาพ สามารถเข้าใจบริบทสังคมโลกในปัจจุบันเป็นอย่างดี พร้อมกันนั้นก็เข้าใจพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดีหาได้ยากครับ นักวิชาการชาว

พุทธมอญอยู่มากแต่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีคุณภาพ ทุกวันนี้ ประเทศไทยต้องการนักวิชาการชาวพุทธที่มีความรู้ในวรรณคดีสันสกฤตดี เพื่อให้เข้าใจบริบททางสังคมที่พระพุทธศาสนาอุบัติขึ้น, มีความรู้ในภาษาบาลีเพื่ออ่านพระไตรปิฎกได้และมีความรู้ในภาษาสันสกฤตดี เพื่ออ่านพระสูตรของพระพุทธศาสนานิกายมหายานและวัชรยาน หลังจากอ่านคำสอนของพระพุทธศาสนาจากคัมภีร์ทั้งบาลีและสันสกฤตได้แล้ว จะตรวจชำระคัมภีร์เป็นวิทยานิพนธ์ให้ได้คัมภีร์ที่ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุดก็ได้ จะทำวิจัยอะไรเกี่ยวกับปัญหาสังคมสมัยใหม่ก็สามารถทำได้และจะทำได้อย่างละเอียดด้วย เมื่อเขียนเป็นภาษาอังกฤษโดยมีระเบียบวิธีวิจัยที่ได้มาตรฐานสากลก็ทำให้ประชาคมโลกที่ทำงานวิจัยมีความเชื่อถือและเชื่อมั่นในคำสอนของพระพุทธเจ้ามากยิ่งขึ้น

หลักสูตรพุทธศาสนศึกษา นานาชาติเช่นนี้ถือเป็นหลักสูตรที่ยากที่สุดในบรรดาพุทธศาสนศึกษาที่มี ปัจจุบันนี้มีสอนกันแต่เฉพาะมหาวิทยาลัยใหญ่ๆ ของโลก เช่น ออกซฟอร์ด, เคมบริดจ์, ลอนดอน, ฮาร์วาร์ด, เบิร์กลีย์ ฯลฯ ในประเทศไทยนี้ มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นแห่งแรกที่สามารถเปิดได้ และถือเป็นแห่งแรกในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วย ส่วนในเอเชียทั้งหมด ก็จะมีหลักสูตรคล้ายกันที่จีน, ญี่ปุ่น, ฮองกงและศรีลังกา ประเทศไทยจำเป็นต้องช่วยกันสร้างนักวิจัยระดับนี้ขึ้นมาทำให้ประเทศให้สอดคล้องกับปัญหาสังคมที่ทวีมากขึ้นเป็นลำดับ ถ้าจะช่วยสร้างนักวิชาการทางพระพุทธศาสนาที่สามารถทำงานวิจัยให้สอดคล้องกับภาวะของสังคมโลกในปัจจุบันเรามีทางเดียวคือต้องช่วยกันผลิตนักวิชาการตามแบบหลักสูตรนี้หรือคล้ายกันนี้เท่านั้น **นักวิชาการที่เราจะสร้างเหล่านี้แหละครับคือคนที่เราชาวพุทธพอจะฝากพระพุทธศาสนาไว้ได้**

คำถาม 2: นักศึกษาผู้สนใจจะสมัครมีความจำเป็นต้องเรียนภาษาบาลีและสันสกฤตมาก่อนหรือเปล่า?

คำตอบ: มีความจำเป็นครับ ถ้าเคยเรียนบาลีมาดีแล้ว ก็มาเน้นศึกษาภาษาสันสกฤต ที่จริง ต้องการให้นักศึกษาเชี่ยวชาญทั้งภาษาบาลีและสันสกฤต แต่ในระหว่างเรียน นักศึกษาสามารถจะเน้นทำวิจัยในด้านใดด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะก็ได้ เช่น อาจเน้นวิจัยวรรณคดีบาลีเล่มใดเล่มหนึ่ง อาจทำวิจัยเกี่ยวกับวรรณคดีสันสกฤตของมหายานหรือวัชรยาน ดังนั้น นักศึกษาอาจจะชำนาญในวรรณคดีใดวรรณคดีหนึ่งเป็นพิเศษก็ได้ ถ้ามีพื้นฐานบาลีและสันสกฤตมาดีแล้ว ก็จะทำให้ศึกษานี้ในหลักสูตรได้ง่ายขึ้น แต่ถ้าไม่เคยเรียนมาก่อน แต่ว่ามีคุณสมบัติครบ เช่น ภาษาอังกฤษดีตามเกณฑ์ที่กำหนด, มีทุนพอจะเรียนได้, มีเวลาพอจะเรียนได้ คณะกรรมการก็สามารถรับให้เป็นนักศึกษาทดลองเรียน (Probationer Research Student) เป็นระยะเวลา 1 ปี ระหว่างนี้ นักศึกษาจะมีโอกาสศึกษาไวยากรณ์บาลีและสันสกฤต ภายในระยะเวลา 1 ปีนี้ สามารถถนุฝนความรู้ทั้งสองภาษาให้สามารถทำวิจัยได้ เพราะวิธีสอนบาลีและสันสกฤตใช้ตำราและวิธีสอนแบบเดียวกับที่สอนในออกซฟอร์ดหรือเคมบริดจ์ นักศึกษาไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเรียนเหมือนกับที่พระภิกษุสามเณรในประเทศไทยเรียนเลย

คำถาม 3: คุณสมบัติผู้เข้าศึกษามีลักษณะอย่างไรครับ?

คำตอบ: เรียนจบปริญญาตรีหรือโททางด้านศาสนาและปรัชญา มีพื้นฐานภาษาบาลีและสันสกฤตมาแล้ว ถ้าใช้วุฒิปริญญาตรีสาขาพระพุทธศาสนาสมัครเรียน ต้องได้ระดับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง และมีระยะเวลาเรียน 3 ปีก่อนจะเริ่มทำวิทยานิพนธ์ ผู้สำเร็จปริญญา ๙ ประโยคก็สามารถรับให้เข้าเรียนได้ ถ้าสามารถสอบให้ผ่านเกณฑ์ภาษาอังกฤษได้ ถ้าจบปริญญาโทมา ต้องใช้เวลาอย่างน้อยที่สุด 2 ปีเรียนรายวิชาต่างๆ ให้ครบตาม

ข้อกำหนดค่อยเสนอทำวิทยานิพนธ์ รายละเอียดขอให้อ่านในเวปไซต์ของหลักสูตรนะครับ
(<http://www.sh.mahidol.ac.th/bodhi>)

คำถาม 4: หลักสูตรนี้เน้นให้ทำวิทยานิพนธ์ด้านใดเป็นกรณีพิเศษหรือปล่าวคะ?

คำตอบ: ไม่มีครับ ท่านที่สมัครเข้าเรียน นักศึกษาจะได้เรียนรู้บริบทสังคมในอินเดียก่อนหน้าที่พระพุทธศาสนาจะอุบัติ เช่น ปรัชญาศาสนาสมัยพระเวท (ตั้งแต่สมัยยุคเวทถึงสมัยอุปนิษัท), สมัยมหากาพย์, ปรัชญาจากชกทรรคนะ ฯลฯ, ศึกษาพระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี, ศึกษาพระสูตรมหายานฝ่ายสันสกฤต, ศึกษาพระสูตรวัชรยานในคัมภีร์สันสกฤต ฯลฯ รวมทั้งทฤษฎีการตรวจชำระคัมภีร์ที่ได้มาตรฐานสากลและรายวิชาอื่นๆ หลังจากเรียนรายวิชาเหล่านี้หมดแล้ว นักศึกษาจะเลือกทำวิทยานิพนธ์ในประเด็นใดประเด็นหนึ่งก็ได้ แล้วแต่ว่าจะสมัครใจทำอะไรเรื่องอะไร ไม่มีการบังคับหรือชี้แนะใดๆ ทั้งสิ้น แต่ว่าจะเป็นการดียิ่งหากนักศึกษามีประเด็นที่จะทำวิจัยไว้ล่วงหน้าแล้วว่าจะทำอะไร เพราะจะได้เริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่เข้าศึกษาในปีแรก จะทำให้งานวิทยานิพนธ์ออกมาได้โดยมีข้อมูลสมบูรณ์ดังที่ใจปรารถนาภายในระยะเวลาที่กำหนด

นักศึกษสามารถเลือกทำวิทยานิพนธ์กับปัญหาสังคมสมัยใหม่ เช่น พระพุทธศาสนากับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์นีโอคลาสสิกส์, พระพุทธศาสนากับทฤษฎีสัมพันธภาพของไอน์สไตน์, พระพุทธศาสนากับทฤษฎีวิวัฒนาการของชาร์ลส์ ดาร์วิน, พระพุทธศาสนากับทฤษฎีธรรมชาติวิทยาสมัยใหม่ ฯลฯ

ข้อแตกต่างประการหนึ่งระหว่างหลักสูตรนี้กับหลักสูตรอื่นๆ ก็คือนักศึกษาในหลักสูตรนี้จะสามารถอ้างอิงจากพระไตรปิฎกบาลีหรือคัมภีร์ฉบับสันสกฤตได้โดยไม่ต้องอิงสำนวนแปลหรือข้อเขียนของนักวิชาการทางศาสนาคนใด นอกจากนั้น นักศึกษาต้องวิเคราะห์ได้ว่าสำนวนแปลพระไตรปิฎกบาลีที่ดี วรรณคดีสันสกฤตที่ดี ฯลฯ ที่อ้างอิงนั้นน่าเชื่อถือเพียงไร ไม่ใช่สักแต่เห็นชื่อผู้แปลน่าเชื่อถือ แต่ต้องสามารถอ่านเข้าใจวรรณคดีที่อ้างอิงนั้นด้วย นักศึกษาต้องสามารถแปลจากต้นฉบับคัมภีร์ภาษาบาลีหรือสันสกฤตได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ เพื่อให้งานวิจัยได้ข้อมูลที่ละเอียดและแม่นยำมากที่สุด

ใจจริงผมอยากได้คนที่เคยเรียนวิชาทางโลกสมัยใหม่มาแล้ว เช่น วารสารศาสตร์, นิติศาสตร์, การจัดการ, เศรษฐศาสตร์, วิศวกรรมศาสตร์, การเงินการคลัง ฯลฯ ทุกสาขาอาชีพ ที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดและเก่งภาษาอังกฤษ ถ้าคนพวกนี้ได้อ่านพระไตรปิฎกฉบับบาลีได้และแปลได้ คนเหล่านี้จะทำวิทยานิพนธ์ออกมาผนวกกับศาสตร์สมัยใหม่ได้นำอ่านหรือนำเชื่อถือ มากกว่าคนที่บวชเรียนมาแต่ภาษาบาลีอย่างเดียวเพราะสามารถขุดข้อมูลทางโลกมาเขียนแล้วชี้ให้เห็นข้อเสียได้มาก ในอนาคต ผมอยากให้มีนักศึกษาอย่างสนธิ ลิ้มทองกุล, อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, ปณิธาน วัฒนายากร, กรณ์ จาติกวณิช ฯลฯ งานวิจัยที่คนเหล่านี้ทำคงจะน่าอ่านมาก พระพุทธศาสนาไม่เสนออย่างหนึ่ง คือยิ่งอ่านพระไตรปิฎก ยิ่งเข้าใจโลกและมีจิตที่สุขสงบ ไม่มีอะไรที่จะสุขใจเท่าได้อ่านพระไตรปิฎกบาลีและพยายามทำความเข้าใจด้วยตัวเอง พุทธศาสนศึกษาจึงเหมาะแก่จะเป็นเป้าหมายของชาวพุทธในบั้นปลายชีวิตทุกๆ คน

คำถาม 5: ครูอาจารย์ที่สอนเป็นใคร? มีการศึกษาอย่างไร? มีคุณภาพน่าเชื่อถือได้เพียงไหนครับ?

คำตอบ: หลักสูตรนี้ต้องการรับเฉพาะอาจารย์ที่มีความสามารถผลิตงานวิจัยทางบาลีและสันสกฤตได้มาตรฐานระดับนานาชาติ ซึ่งสามารถสอนนักศึกษาให้เรียนรู้ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อผลิตงานวิจัยที่ได้มาตรฐานสากลด้วย เพราะฉะนั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาโดยตรง จำต้องสำเร็จการศึกษาทางบาลีและสันสกฤต ซึ่งทุกวันนี้ ทั้งหมดสำเร็จการศึกษาจากประเทศยุโรป

ที่จริงแล้ว ขณะนี้มีผู้สำเร็จการศึกษาจากหลายสถาบัน เช่น อ็อกซฟอร์ด, ลอนดอน, ปารีส, ฮาร์วาร์ด, เบิร์กลีย์ ฯลฯ ที่มีคุณภาพทางวิชาการสนใจมาเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรและติดต่อผ่านผมโดยตรง แต่ทว่าติดขัดที่ว่า เงินเดือนยังน้อยอยู่เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยในยุโรปและอเมริกา (เคยมีการทำวิจัยออกมาแล้วในยุโรปว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงระดับโลกเหล่านี้ ต้องการได้เงินเดือนสูงเพราะกำลังเตรียมแต่งงานและสร้างครอบครัว ดังนั้น มหาวิทยาลัยไหนให้เงินเดือนมากกว่า คนเหล่านี้ก็จะเลือกไปที่นั่นแทน) ก้าวต่อไปในอนาคตซึ่งผมหวังไว้ก็คือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถดึงดูดทุนสนับสนุนจากรัฐและเอกชน เพื่อให้สามารถจ้างคณาจารย์เหล่านี้ให้อยู่ร่วมได้

ในฐานะประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ผมตอบได้ว่าผมจะคัดเลือกเฉพาะคณาจารย์ที่มีคุณภาพทางวิชาการดีเท่านั้นมาร่วมสอน เราไม่ต้องการคณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณภาพต่ำกว่าที่มี อยากรู้เฉพาะคนที่มีความรู้ใกล้เคียงกันหรือสูงกว่าเท่านั้น นอกจากนี้อาจารย์ประจำผู้รับผิดชอบหลักสูตรแล้ว โดยปกติ ผมจะเรียนเชิญคณาจารย์ที่มีผลงานวิจัยโดดเด่นทั้งคนไทยและฝรั่งมาบรรยายที่คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์เป็นระยะๆ และมีการสัมมนาทางวิชาการโดยเรียนเชิญคณาจารย์จากยุโรปที่มีชื่อเสียงด้านใดด้านหนึ่งของพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะมาบรรยายเพื่อเสริมความรู้ให้นักศึกษาระหว่างเรียนด้วยครับ

คำถาม 6: ทุนการศึกษาพอมีบ้างมั๊ย ขอเจริญพร? อาตมาประสงค์จะเรียนแต่ทว่าไม่มีทุนการศึกษา พอจะมีช่องทางสมัครทุนได้หรือไม่?

คำตอบ: ทุนการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหิดลมีเพียงทุนเดียวคือทุนกาญจนาภิเษกซึ่งเป็นทุนประเภทยกเว้นค่าหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ประธานหลักสูตร (คือผม) สามารถเสนอชื่อเพื่อขอทุนให้นักศึกษาปีละ 2 ทุน เงื่อนไขในการรับสมัครขอทุนก็คือ 1. นักศึกษาต้องมีผลการเรียนในระดับดีเกิน (outstanding) ทางบาลีหรือสันสกฤตก่อนสมัครเข้ามาเรียน 2. นักศึกษาต้องได้รับการตอบรับเป็นนักศึกษาโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ จากกรรมการบริหารหลักสูตรซึ่งนำเสนอบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อแจ้งให้นักศึกษาทราบแล้วเท่านั้น

ปัจจุบันนี้ มีปัจเจกชน, องค์กรหรือมูลนิธิเอกชนบางองค์กรที่เข้าใจเจตนารมณ์ของหลักสูตรได้ให้ความสนใจสนับสนุนทุนการศึกษาแก่นักศึกษาปริญญาเอกที่ลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรนี้พอสมควร เข้าใจว่าในอนาคตอันใกล้ พุทธศาสนิกชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี เมื่อได้ทราบเจตนารมณ์ในการพัฒนาบุคคลากรทางพระพุทธศาสนาให้เชี่ยวชาญระดับนานาชาติ ก็คงจะสนใจให้ทุนสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น เป้าหมายในอนาคตที่ผมตั้งใจเอาไว้ก็คือผมอยากให้มีทั้งทุนการศึกษาแบบสมบูรณณ์จนสำเร็จการศึกษา (scholarships) ทุนช่วยเหลือยามจำเป็นเฉพาะกรณี (Hardship funds) ทุนเสริมทักษะประสบการณ์ทางวิชาการ เช่น ไปนำเสนอผลงานทาง

วิชาการหรือไปค้นคว้างานวิจัยพิเศษเพิ่มเติม (grants) นอกจากนั้น ยังมีทุนสำหรับคณาจารย์ที่ย้ายเข้ามาใหม่ (relocation funds) ด้วย สิ่งเหล่านี้จำเป็นมากสำหรับหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาเอก ผมมีโครงการในใจตลอด คิดว่าในอนาคตผมจะพยายามหาทุนให้ได้ครบตามนี้ก็แล้วกันครับ

ผมเล่าประวัติแทรกเล็กน้อยครับ เมื่อผมสอบได้เปรียญ ๙ ระหว่างเป็นสามเณรที่วัดบวรนิเวศวิหาร พระพรหมมุนี (จุนท์) ได้แนะนำให้ผมเข้าเฝ้าสมเด็จพระสังฆราชฯ พระองค์ปัจจุบันทรงทราบ ผมเข้าไปเฝ้าที่พระตำหนักคอยท่าปราโมช พระองค์ได้รับสั่งเป็นส่วนตัวว่า 'อยากเรียนอะไรต่อกี้อบอก' ต่อมา ผมได้ลี้กไปเรียนต่อระดับปริญญาโทที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ พระองค์ทราบก็ประทานทุนโดยตลอด หลังจากรับปริญญาโท จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ แล้ว ผมตั้งใจจะสอบชิงทุนฟูลไบรท์ไปเรียนต่อต่างประเทศ ระหว่างที่ผมกำลังเตรียมสอบชิงทุนอยู่ โดยรศ.ดร.บุญจง ขาวสิทธิวงศ์ (ขณะนั้น ทำงานที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม ปัจจุบัน เป็นอาจารย์ที่นิด้า) เป็นผู้พาไปหาข้อมูลที่ไอยูเอ ผู้จัดการมูลนิธิหม่อมกุฎราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์คือท่านชลอธรรมศิริให้เลขานุการโทร.ไปเรียกผมมาแล้วแจ้งว่า 'เจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราชฯ จะประทานทุนให้เรียนต่อที่ประเทศอังกฤษ'

ผมเลยกราบเรียนถามว่ามีเงื่อนไขอะไร? ท่านผู้จัดการตอบว่า เมื่อกลับมาแล้ว 1.เป็นที่ปรึกษามูลนิธิหม่อมกุฎราชวิทยาลัยให้คำแนะนำการจัดพิมพ์ตำรับตำราทางวิชาการและ 2.ช่วยพัฒนาพุทธศาสนศึกษา ระดับนานาชาติที่มหาวิทยาลัยไหนก็ได้ในประเทศไทย จากนั้น สมเด็จพระสังฆราชฯ ทรงตั้งผมเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการมูลนิธิหม่อมกุฎราชวิทยาลัย เมื่อผมจะเดินทางไปอังกฤษ ผมเข้าเฝ้าเพื่อกราบทูลลา พร้อมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารของมูลนิธิหม่อมกุฎราชวิทยาลัย เจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราชฯ ทรงรับสั่งเน้นท่านเองว่า 'กลับมาช่วยพัฒนาพุทธศาสนศึกษาระดับนานาชาติก็แล้วกัน' ความจริงแล้ว ทรงนั่งหลับตาแล้วประทานโอวาทยาวพอสมควร

เบื้องหลังการประทานทุนของเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราชฯ นี้ มีพระผู้ใหญ่ (บางท่านก็เป็นกรรมการมหาเถรสมาคมเดี๋ยวนี เช่น สมเด็จพระญาณวโรดม, พระเทพสารเวที (ผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสมเด็จพระสังฆราชในปัจจุบัน), พระพรหมมุนี ฯลฯ และฆราวาสที่เป็นศิษย์สมเด็จพระสังฆราชฯ หลายท่านรับรู้ เมื่อผมกลับมาพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสนศึกษาที่มทิดลและจำเป็นต้องจัดประชุมวิชาการนานาชาติแต่ขาดทุนจำนวนหนึ่งในการดำเนินงานประชุมเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2551 ที่ผ่านมา ผมได้แจ้งให้บางท่านทราบว่าขาดทุนทรัพย์ในการดำเนินงาน หลายท่านก็ช่วยให้ทุนเพื่อให้ผมสามารถจัดการประชุมสัมมนาวิชาการประสบความสำเร็จด้วยดี ฉะนั้น การระดมทุนเพื่อช่วยเหลือให้มีพระภิกษุสามเณรและฆราวาสผู้มีสติปัญญามาศึกษาในระดับปริญญาเอกตามหลักสูตรนี้จึงเป็นภาระหน้าที่ของผมโดยตรง ผมตั้งใจทำเพื่อสนองเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราชฯ โชคดีว่าปัจจุบันนี้มีมูลนิธิเต็มน้ำใจให้สังคมภายใต้การดูแลของท่านอาจารย์ดร.บุญณ ปรีภัยมาโนชได้เข้ามาสนับสนุนทุนการศึกษาบางส่วนแล้ว ทำให้การดำเนินงานคล่องขึ้นเป็นอันมาก

นักศึกษาที่สมัครเข้ามาเรียนนี้ ทั้งหมดหวังจะพัฒนาตัวเองไปเป็นนักวิชาการทางพระพุทธศาสนาที่สามารถทำวิจัยและเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้แก่ประชาคมทั่วทุกมุมโลกระดับโลกระดับนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถ

ตอบได้ทางวิชาการได้ สามารถทำวิจัยได้มาตรฐานสากล เป็นตัวแทนของพระพุทธศาสนาในยุคโลกาภิวัตน์ได้ เราต้องการคนที่มีความรู้ความสามารถระดับนี้มาช่วยจรรโลงพระพุทธศาสนาในยุคสมัยนี้

ผมขอสรุปว่าการพัฒนาพุทธศาสนศึกษาระดับนานาชาติที่มหาวิทยาลัยมหิดลซึ่งผมพยายามทำอยู่นี้ว่าไปแล้ว เป็นวิสัยทัศน์ที่มีมาแต่สมเด็จพระสังฆราชฯ พระองค์คงเล็งเห็นแล้วว่าเป็นสิ่งที่ยังขาดอยู่ในสังคมไทยเป็นอย่างมาก เมื่อพระองค์ทรงสนับสนุนทุนให้ผมไปเรียน ก็เป็นภาระหน้าที่ซึ่งผมจะต้องทำให้ดีและสำเร็จลุล่วงไปตั้งพระประสงค์เพื่อถวายเป็นสักการบูชาที่ทรงคาดหวังในฐานะสังฆวิหาริกอันเตวาสิก

อย่างไรก็ตาม ถ้าพึ่งผมคนเดียวแบกภาระไม่ไหวหรอกครับ เพราะงานนี้เป็นงานที่มุ่งส่งเสริมนักวิชาการทางพระพุทธศาสนาในระดับหัวแถว ดังนั้น จึงต้องการการสนับสนุนการเงินจากพุทธศาสนิกชนที่ใญ่บุญจำนวนมาก โดยเฉพาะทุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรหรือฆราวาสที่มีสติปัญญาดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ คนเหล่านี้มาจากหลายประเทศครับ ทั้งพม่า, เขมร, ไทย, ลาว, บางกलाเทศ, เยอรมนี ฯลฯ เมื่อสำเร็จการศึกษาและกลับประเทศไป ท่านเหล่านี้ก็จะเป็นสดมภ์หลักในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในระดับสูงต่อไป ทุกวันนี้ ผมได้รับอีเมลจากนักศึกษาลายชาติครับ ที่เขียนมาถึงผมและขอทุนผมโดยตรง ขอเรียนท่านผู้อ่านตรงๆครับ อ่านแล้วบางทีสงสารพระสงฆ์ท่านจนนอนไม่หลับหลายวันก็มี ผมขอยกตัวอย่างสักฉบับครับ

‘Programme Director, PhD Programme in Buddhist Studies, Mohidol

Respected Sir,

Please accept my Vandana (homage). I beg to let you know that I am a Buddhist monk from Bangladesh. I underwent higher ordination in July 2002 at Chammyay Yeiktha Meditation Center in Yangon, Myanmar. I practiced meditation there for one year. In 2003 I was admitted to International Theravada Buddhist Missionary University, Yangon, Myanmar from which I obtained a Diploma (2004) and BA (2006) in Buddhist Studies (English medium) with Distinction (A+) in all subjects. Though qualified to undertake Master’s work at that University, I chose instead to enroll in the Postgraduate Institute of Pali and Buddhist Studies, University of Kelaniya, Sri Lanka, from which I obtained an MA (2008) in Buddhist Studies (English Medium) with the highest mark. This University also awarded me the Gold Medal for best performance in the MA examination. I am especially interested in doing research on Buddhist Psychology and Psychotherapy. To this end I have nearly completed a one-year Diploma course in western psychology and counselling at Sri Lanka Foundation Institute, in Colombo, Sri Lanka. (I lack only 30 hours of supervised internship to be awarded the diploma.) I beg to approach you with the following prayer for your kind and sympathetic consideration: That I am very much desirous to study PhD at your University. I think I could meet my goal at your University as you have set up a nice study plan for PhD in Buddhist studies. But due to financial problem I am hesitant to apply. It is almost impossible on my parents’ part to bear my educational expenses anymore. So I am badly in need of a full free studentship/scholarship. I, therefore, pray and hope that your honor would be kind enough to consider a full free studentship/scholarship for me. Please kindly let me know any other information I need to properly make my application. I am looking forward to hear from you.

With best regards’

ท่านใดประสงค์จะสนับสนุนการศึกษาแก่นักศึกษาชาวพุทธที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เช่นพระบางกลาเทศที่ว่านี้ โปรดแจ้งความจำนงมาที่ผมได้ครับ (bodhinanda@gmail.com) ถ้าจะให้ทุนการศึกษาจนจบปริญญาเอกก็ประมาณทุนละ 5 แสนบาท ส่วนจะให้มากกว่านั้นก็หมายความว่าถวายความสะดวทท่านระหว่างอยู่ประเทศไทย ให้ท่านไปไหนมาไหนได้บ้าง ท่านใด สนใจจะบริจาคช่วยเหลือนักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาพุทธศาสนศึกษาที่ผมดูแลอยู่ ผมยินดีไปพบถึงบ้านหรือที่ทำงานครับ

คำถาม 7: หลักสูตรนี้กำหนดให้ผู้สมัครมีความเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษระดับไหนหรือครับ?

คำตอบ: ผู้สมัครเรียนในหลักสูตรนี้ต้องสอบ TOEFL ให้ได้คะแนนตั้งแต่ 550 ขึ้นไปจึงจะรับเข้ามาเป็นนักศึกษาสาเหตุที่ต้องตั้งมาตรฐานไว้สูงเช่นนี้ เพราะ 1.คำบรรยายทุกอย่างเป็นภาษาอังกฤษ ถ้าภาษาอังกฤษไม่ดี ไม่มีใครช่วยได้ 2.นักศึกษาต้องเข้าฟังสัมมนาพิเศษซึ่งบรรยายเป็นภาษาอังกฤษโดยตลอด ซึ่งจะได้ข้อมูลในการทำวิจัยต่อไป 3.นักศึกษาต้องเขียนบทความทางวิชาการ (paper) เป็นภาษาอังกฤษโดยตลอดหลักสูตร 4. นักศึกษาต้องอ่านหนังสือหรือบทความทางวิชาการที่เป็นภาษาอังกฤษเป็นจำนวนมาก ภายในระยะเวลาอันสั้นด้วยเพื่อประกอบการเรียนการสอนโดยตลอดหลักสูตร 5. นักศึกษาต้องนำเสนอบทความที่เขียนในเวทีประชุมนานาชาติและต้องมีบทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติก่อนจะได้รับอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาได้

เพราะฉะนั้น ก่อนสมัครเข้ามาเรียน จึงควรฝึกฝนภาษาอังกฤษ ทั้งการฟัง, พูด, เขียนและอ่านให้คล่องอย่างดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ก่อนที่จะสมัครเข้ามาเรียน ถ้าภาษาอังกฤษไม่ดี อย่าสมัครเลยครับ จะสร้างความเครียดให้ตัวเองโดยไม่จำเป็น หลักสูตรต้องการผู้เรียนที่มีมันสมองเพื่อไปค้นคว้าวิจัยทางด้านพระพุทธศาสนา ระดับสูงเพื่อเผยแพร่คำสอนพระพุทธศาสนาในสังคมโลกระดับนานาชาติ ดังนั้น จึงต้องการให้ผู้ศึกษามีมาตรฐานภาษาอังกฤษที่ดีไว้เป็นพื้นฐาน นอกจากนั้น ครูอาจารย์เองก็ต้องใช้เวลาไปกับกาวิจัยประกอบการเรียนการสอนมาก ดังนั้น ถ้าหลักสูตรได้นักศึกษามีคุณภาพดี นักศึกษาก็จะสามารถทำงานวิจัยอย่างอิสระได้โดยไม่ต้องรบกวนคณาจารย์ด้วยเรื่องจุกจิกมากนัก ซึ่งมหาวิทยาลัยระดับโลกในยุโรปก็ต้องการนักศึกษาเก่งๆ ด้วยวัตถุประสงค์เดียวกันนี้ ทั้งนี้ เพราะครูอาจารย์ก็ต้องทำวิจัยหนักไปพร้อมกับการสอนด้วยเช่นกัน

คำถาม 8: อาตมาสอบ TOEFL หลายรอบแล้วไม่ผ่านเกณฑ์ จะขอให้คณะกรรมการพิจารณาปรับได้มั๊ย เจริญพร?

คำตอบ: ตามเกณฑ์โดยทั่วไปแล้ว ต้องสอบได้ 550 คะแนนเท่านั้นจึงจะมีสิทธิเข้าเรียนได้ แต่อย่างไรก็ดี ทุกวันนี้มหาวิทยาลัยได้ช่วยปลดล็อก กล่าวคือถ้านักศึกษาสอบ TOEFL แล้ว ได้คะแนนใกล้เคียงกับเกณฑ์ขั้นต่ำ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสามารถจัดสอบสัมภาษณ์เพื่อพิจารณาดูความสามารถทางภาษาอังกฤษได้ เพราะบางครั้ง คนสอบ TOEFL ได้มากก็ไม่ได้แปลว่าจะเขียนบทความทางวิชาการหรือพูดได้ดี ตรงข้ามคนที่สอบได้คะแนนน้อยกว่า แต่มีประสบการณ์ในการเขียนภาษาอังกฤษได้ดีกว่าก็มี อีกประการหนึ่ง มหาวิทยาลัยมหิดลได้ยึดหยุ่นให้ว่าสามารถสอบ TOEFL ให้ได้คะแนน 550 แล้วนำผลมาแสดงระหว่างเรียนอยู่เพื่อขอจบก็ได้ นั่นแปลว่านักศึกษาสามารถเรียนจนเกือบจบแล้ว ค่อยสอบ TOEFL และส่งผลการสอบที่ได้คะแนน 550 ถึงบัณฑิตวิทยาลัยได้

ดังนั้น ถ้าแม้ท่านสอบภาษาอังกฤษไม่ได้ตามเกณฑ์แต่ใกล้เคียง ก็โปรดรีบส่งใบสมัครไปถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล แล้วส่ง 1.ผลการสอบ TOEFL ล่าสุด 2.บทความทางวิชาการที่เป็นภาษาอังกฤษ เขียนในแนววิเคราะห์ที่มีการอ้างอิงและเชิงอรรถ ซึ่งเคยนำเสนอในที่ประชุมมาแล้วให้ผมโดยตรงก็ได้ ผมจะได้จัดประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ท่านต้องยื่นใบสมัครและเอกสารอื่นๆ ให้เรียบร้อยก่อน

คำถาม 9: อาตมาเป็นพระสงฆ์ต่างจังหวัด ถ้าสมัครเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยตามหลักสูตรนี้ได้ มหาวิทยาลัยมีที่พักให้นักศึกษาที่เป็นพระในบริเวณมหาวิทยาลัยมั้ย เจริญพร?

คำตอบ: ขณะนี้ ภายในมหาวิทยาลัยมหิดลไม่มีที่พักสำหรับพระภิกษุโดยเฉพาะครับ โดยปรกติ ถ้าเป็นพระไทย ท่านก็มีวัดอยู่แล้วครับ ไม่ต้องหาให้ท่านเลย ขณะนี้ เรามีพระภิกษุไทยใหญ่มาเรียนรูปหนึ่ง จึงขอฝากให้พักที่น้ำทองสิกขาลัย ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของวิทยาลัยศาสนศึกษา ผมได้เข้าไปขอความเมตตาจากคุณครูอาจารย์ รศ.ดร.พินิจ รัตนกุล ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศึกษาด้วยตัวเอง ท่านก็เมตตาให้นักศึกษารูปนี้พักอยู่ด้วยได้ แต่ถ้ามีพระภิกษุจำนวนมากขึ้น น้ำทองสิกขาลัยก็รับไม่ได้เพราะที่พักรูปนี้จำกัดเช่นกัน

ทางที่ดี ท่านควรติดต่อวัดที่อยู่ใกล้มหาวิทยาลัยมหิดล เปรียบเทียบดูว่าอยู่ด้วย โดยท่านอาจจะต้องช่วยสอนพระเณรในวัดเป็นการตอบแทน ทั้งนี้ทั้งนั้น การพำนักอยู่ ต้องขึ้นอยู่กับระเบียบของแต่ละวัดอีกด้วย หลายวัดไม่ต้องการให้มีพระเรียนมหาวิทยาลัยทางโลก หลายวัด ต้องการแต่มีเงื่อนไขให้ทำงานให้วัดเป็นการตอบแทนมาก ซึ่งท่านอาจต้องคิดหนักเพราะจะต้องเรียนหนักแล้วต้องทำงานให้วัดหนักอีกด้วย มีพระเวียงต๋ามและพระบางกลาเทศสนใจมาเรียน แต่ท่านเหล่านี้ได้ติดต่อวัดในกรุงเทพมหานครเพื่ออาศัยอยู่ด้วยตัวเอง โดยที่วัดที่ท่านติดต่อยินดีให้ท่านอยู่เรียนโดยไม่มีเงื่อนไขอะไรมากด้วย ท่านควรมองหาวัดที่เจ้าอาวาสใจกว้างเช่นนี้น่าจะดีกว่าครับ

คำถาม 10: ผมไม่เคยเรียนบาลีและสันสกฤต ไม่เคยจบการศึกษาทางพระพุทธศาสนาเลย แต่เรียนมาทางด้านกฎหมายและการบริหาร แต่ผมสนใจปฏิบัติธรรมตามวัดต่างๆ จะขอเข้าศึกษาได้หรือไม่?

คำตอบ: คุณเป็นคนไทยและเกิดในประเทศไทย น้อยหรือมาก คุณก็มีโอกาสฟังเทศน์ฟังธรรม เข้าใจหลักพระพุทธศาสนาอยู่ในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณมีประสบการณ์อยู่ในหน้าที่การงานเป็นนักกฎหมายและนักบริหาร ถ้าคุณคิดว่าคุณสามารถเป็นนักศึกษาเต็มเวลาได้ มีทุนพอจะเรียนได้และมีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษดี ขอเชิญสมัครมาได้เลยครับ แต่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะรับคุณได้เป็นนักศึกษาทดลองเรียน (pronationer Research Student) ในปีแรก เพื่อให้คุณเรียนบาลีและสันสกฤตเสียก่อน

หนึ่งปีเต็มๆ ที่คุณเรียนภาษาบาลีและสันสกฤตจะทำให้คุณได้พื้นฐานพอสำหรับการทำวิจัยได้ เพราะไวยากรณ์บาลีและสันสกฤตที่คณาจารย์ในหลักสูตรนี้ดำเนินการสอน เป็นประเภทไวยากรณ์แบบหลักสูตรเร่งรัด (intensive course) แบบเดียวกับที่ใช้ในมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก เช่น อ็อกซฟอร์ด, เคมบริดจ์, ลอนดอน,

ปารีสหรือฮาร์วาร์ด หลักสูตรต้องการได้คนที่มีความรู้พื้นฐานความรู้ทางโลก เช่นคุณมาทำวิจัยในแนวประยุกต์อยู่ เพราะฉะนั้น คุณจึงสามารถสมัครเข้ามาเรียนได้ครับ ถ้าคุณใช้ระยะเวลา 1 ปีทุ่มเทเรียนภาษาบาลีและสันสกฤต คุณก็สามารถทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จได้ด้วยดีเช่นกัน

นอกจากได้เรียนภาษาบาลีและสันสกฤตภายในหลักสูตรแล้ว หลักสูตรยังเปิดอบรมภาษาสันสกฤตและบาลีชั่วคราวตามวิธีศึกษาในยุโรปเพื่อให้นักศึกษาได้พื้นฐานด้วย ผู้สนใจยังติดต่ออาจารย์หรือนักศึกษารุ่นพี่ท่านใดท่านหนึ่งให้ช่วยสอนได้ด้วยครับ ต่อไป ผมมีเจตนารมณ์ที่จะเปิดอบรมระยะสั้น ทั้งภาษาทิเบตและภาษาจีนสำหรับผู้สนใจจะเรียนภาษาบาลี, สันสกฤต เพื่อเปรียบเทียบกับพระไตรปิฎกภาษาทิเบตและภาษาจีนด้วย

ยิ่งกว่านั้น คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีโครงการจะเปิดหลักสูตรปริญญาโท (MPhil) ทางบาลีและสันสกฤต ซึ่งใช้ระยะเวลา 2 ปีด้วยเพื่อเตรียมเข้าเรียนในระดับปริญญาเอก ขณะนี้ได้ร่างหลักสูตรเสร็จเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างขจัดเกลาให้เรียบร้อยก่อนเสนอบัณฑิตวิทยาลัย ผู้สนใจศึกษาระดับปริญญาเอก ก็สามารถลงเรียนระดับปริญญาโทก่อนได้ครับ

คำถาม 11: เจริญพร อาตมาติดตามข่าวคราวหลักสูตรมานาน แต่ไม่แน่ใจว่ามหาวิทยาลัยมหิดลมีหนังสือทางพระพุทธศาสนาให้อ่านพอสำหรับทำวิจัยหรือเปล่า? เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยสงฆ์คืออมหามกุฏฯ และมหาจุฬาฯ แล้ว หนังสือที่มีเป็นอย่างไร? ขออนุโมทนาขอบคุณล่วงหน้า

คำตอบ: ขอขอบคุณสำหรับคำถามของท่านนะครับ ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่ผมอนกายน้าผาคิดวิตกกังวลอยู่เป็นนาน เพราะหนังสือเกี่ยวกับงานวิจัยทางพระพุทธศาสนาที่ฝรั่งต่างประเทศทำมหิดลยังมีน้อยมาก ที่จริงอย่าว่าแต่มหิดลเลยครับ มหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้งสองแห่งรวมทั้งจุฬาฯ ก็ยังนับว่ามีน้อย เมื่อเทียบมหาวิทยาลัยชั้นนำในยุโรป ข้อเขียนของนักวิชาการคนไทยส่วนใหญ่ไม่นับครับ เพราะน้อยมากที่จะได้มาตรฐานนานาชาติ

ผมและทีมคณาจารย์ได้พยายามคัดหนังสือที่เคยอ่านสมัยเรียนที่อังกฤษ รวมทั้งหนังสืออื่นๆ ที่มีนักวิจัยได้ผลิตออกมาใหม่เพื่อนำเสนอไปยังสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นที่น่ายินดีว่าสำนักหอสมุดกลางได้ทยอยซื้อหนังสือมาแล้วครับ ผมคิดว่าภายในสองสามปีข้างหน้า มหาวิทยาลัยมหิดลอาจจะมีหนังสือที่นักวิจัยทางพระพุทธศาสนาในระดับปริญญาเอกรุ่นใหม่ 'ควรอ่าน' มากที่สุดแห่งหนึ่งในบรรดาห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ผมและทีมงานคณาจารย์ที่บริหารหลักสูตรจะรวบรวมรายชื่อหนังสือที่เด่นๆ ซึ่งทุกวันนี้ใช้อ่านและเรียนกันอยู่ในมหาวิทยาลัยในยุโรปนำเสนอให้สำนักหอสมุดกลางได้ซื้ออย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักศึกษาในหลักสูตรนี้ได้ก้าวทันนักศึกษาระดับปริญญาเอกที่เน้นพุทธศาสนศึกษาในยุโรปครับ

คำถาม 12: ผมเรียนมาทางด้านบาลีและสันสกฤตจนจบปริญญาเอกจากประเทศอินเดีย อยากขอสมัครเพื่อเป็นอาจารย์ในหลักสูตรนี้ได้มั๊ยครับ?

คำตอบ: ยินดีเสมอครับ แต่ขออธิบายเพิ่มเติมว่าหลักสูตรนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญก็คือผลิตนักวิชาการทางด้านพระพุทธศาสนาที่สามารถเขียนงานวิจัยได้ระดับมาตรฐานสากล หลักสูตรไม่ต้องการรับคณาจารย์ที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด วิชาพุทธศาสนศึกษาที่เน้นบาลีและสันสกฤต ไม่เหมือนพุทธศาสนศึกษาที่คณาจารย์ดูแลมาจากสายปรัชญาหรือศาสนาที่ไม่สามารถอ่านวรรณคดีบาลีและสันสกฤตได้

กล่าวให้ชัดเจน นอกจากต้องบรรยายเป็นภาษาอังกฤษแล้ว ในการคุมวิทยานิพนธ์หรือบทความวิจัย ครูอาจารย์ในหลักสูตรนี้ต้องตรวจสอบได้ว่างานวิจัยของนักศึกษาที่อ้างจากตำราทั้งวรรณคดีบาลีและสันสกฤตนั้นเชื่อถือได้หรือไม่? จำนวนแปลถูกต้องหรือไม่? ต้นฉบับคัมภีร์นั้นผ่านการตรวจชำระที่ตีพอจะอ้างอิงหรือไม่? และต้องสามารถแนะนำให้นักศึกษาสามารถเขียนบทความทางวิชาการที่จะลงพิมพ์ในวารสารวิชาการนานาชาติได้ ในขณะที่เดียวกัน คณาจารย์ในหลักสูตรต้องตอบสนองนโยบายของมหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวคือต้องช่วยกันผลิตงานวิจัยและงานวิจัยนั้นต้องได้รับการตีพิมพ์ในวารสารเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติได้อย่างสม่ำเสมอด้วย

สรุปได้ว่าหลักสูตรเน้นคุณภาพของคณาจารย์เป็นเกณฑ์ ถ้าใครคิดว่าตัวเองมีคุณภาพทางวิชาการสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร ขอเรียนเชิญทุกท่านสมัครเข้ามาได้ครับ แต่จะได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับว่า 1.ตำแหน่งอาจารย์มีว่างหรือไม่ 2.ที่ประชุมของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีมติเช่นไร หากใครยังสนใจ สามารถติดตามข่าวสารทางเว็บไซต์หลักสูตรได้
